

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาประสิทธิภาพ ปัญหาและอุปสรรคในการ
เร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง ของจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวศรัณยา ชัยรัตน์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร. อัญชลี เจ็งเจริญ

ประธานกรรมการ

รศ.ดร. เสถียร ศรีบุญเรือง

กรรมการ

ผศ. วังวิ พฤทธิกันนท์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง สำหรับวัตถุประสงค์แรกใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 – 2548 โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างกับประมาณการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับวัตถุประสงค์ที่สองใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการออกแบบสอบถามความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างจำนวน 70 ราย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์

วิธีการศึกษาประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการวัดประสิทธิภาพ 5 วิธี คือ 1) การวัดประสิทธิภาพจากค่าดัชนีความพยายามในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง 2) การวัดประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบอัตราส่วนเพิ่มของผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างกับอัตราส่วนเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงใหม่ (GPP) 3) การวัดประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบอัตราส่วนเพิ่มของผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างกับอัตราส่วน

เพิ่มของค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน 4) การวัดประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบอัตราส่วนเพิ่มของจำนวนรายผู้ค้างภาษีอากรทั้งหมดกับอัตราส่วนเพิ่มของจำนวนรายผู้ค้างภาษีอากรที่เร่งรัดได้และ 5) การวัดประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างรวมของทุกประเภทภาษีกับผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของแต่ละประเภทภาษี พบว่าการวัดประสิทธิภาพด้วยวิธีที่ 1) – วิธีที่ 3) ในปีงบประมาณ 2544 – 2548 ประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างอยู่ในระดับสูงทุกปียกเว้นในปีงบประมาณ 2545 ประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ ซึ่งเจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างไม่สามารถเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างได้ตามประมาณการที่ตั้งไว้ ส่วนการวัดประสิทธิภาพด้วยวิธีที่ 4) พบว่าในปีงบประมาณ 2544 – 2548 ประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างต่ำทุกปี ยกเว้นในปีงบประมาณ 2545 และการวัดประสิทธิภาพด้วยวิธีที่ 5) ประเภทภาษีที่มีประสิทธิภาพและมีผลต่อการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างมากที่สุดคือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม รองลงมาคือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีการค้า ภาษีการแสตมป์และภาษีอื่นๆ ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างพบว่าเจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างมีความเห็นว่าการบริหารภาษีอากร การประเมินภาษีและบุคลากรเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องระดับความรู้ความเข้าใจเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างมีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง พ.ศ.2545

สำหรับการศึกษาด้านประสิทธิภาพในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมพบว่าการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของเจ้าหน้าที่เร่งรัดมีประสิทธิภาพสูง การศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการบริหารงานและแก้ไขปัญหาการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างและเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างของจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

Independent Study Title	A Study of Efficiency, Problems and Obstacles in Dealing with Tax Delinquent Collection of Chiang Mai Province	
Author	Miss Saranya Chairat	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Asst.Prof. Dr.Anchalee Jengjalern	Chairperson
	Assoc.Prof. Dr.Satiean Sriboonruang	Member
	Asst.Prof. Watcharee Prugsiganont	Member

ABSTRACT

There were 2 objectives of this independent study; (1) to study the efficiency in dealing with tax delinquent collection of Chiang Mai Province and (2) to study the problems and obstacles of the officers in the process.

For the first objective, the secondary data, the monthly actual tax delinquent collection data, the monthly estimated tax delinquent collection data, the monthly expenditure of Chiang Mai Office and the gross provincial product of Chiang Mai province during the year 2002 – 2005 were analyzed to study the efficiency of the collection of the Chiang Mai Office.

For the second, the primary data, the questionnaires, was properly prepared and used to ask for the opinions of 70 legal officers from tax collection office. The data were analyzed and explained by using descriptive statistics.

The study on the efficiency of dealing with tax delinquent employed 5 different methods; (1) the measurement on tax delinquent collection effort index, (2) the measurement on the comparison between the marginal actual debt collection rate and the marginal gross provincial

product (GPP) rate, (3) the measurement on the comparison between the marginal actual bad debt collection rate and the marginal expenditure rate of the office (4) the measurement on the comparison between the marginal rate of delinquent entrepreneurs and the marginal rate of total delinquent entrepreneur collections and (5) the measurement on the comparison between total bad debt collection and each type of bad debt collection.

The results showed that Chiang Mai Province could manage tax delinquent collection with high efficiency during the reference years except the year 2003. The reason was most entrepreneurs had encountered the economic crisis because of war and oil price. The most efficiency tax collection was VAT, personal income tax, corporate income tax and specific business tax accordingly.

The study on the problems and obstacles by asking officers' opinions concerning the tax delinquent collection showed that office's management, tax assessment, and personnel were moderately weighted. For the regulations and the practices of the tax delinquent collection, the officers revealed high level of understanding.

In conclusion, Chiang Mai Province could manage the tax delinquent collection with high efficiency. There were some problems regarding the acts of the officers, tax assessment, the misunderstanding of the officers and tax payers themselves.

This study should be able to use as a guideline for the Revenue Department to improve its policy and helpful to solve some problems in dealing with tax delinquent collection. Most of all, it should be very helpful for the Chiang Mai Revenue office to set up its future policy in order to meet the objectives of tax delinquent collection that the Revenue Department had set up for the Chiang Mai Office more efficiently.